

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.6.2010
SEC(2010) 797 окончателен

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Придружаващ документ към

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

относно разпоредбите за превод за патента на Европейския съюз

{COM(2010) 350 окончателен}
{SEC(2010) 796}

ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Оценката на въздействието придружава предложението за Регламент на Съвета относно разпоредбите за превод за патента на ЕС.

1. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОБЛЕМА

Изобретенията в ЕС могат да бъдат защитени с национални патенти, издадени от Европейското патентно ведомство (ЕПВ) или от националните патентни ведомства. Не съществува единен патент, осигуряващ защита в целия ЕС. Това води до разпокъсана патентна система.

Разпокъсването се дължи на големите разходи и сложността на валидирането на европейските патенти в отделните държави-членки, на което може да се дължат до 40 % от общите разходи за патентоване в Европа. Например европейски патент, валидиран в 13 държави, е над 10 пъти по-скъп отколкото патент в САЩ или Япония. Поради това патентоприетелите обикновено ограничават защитата до малко на брой държави-членки на ЕС.

Големите разходи за валидиране произтичат от изискванията на национално равнище за представяне на преводи на официалните езици на държавите, за които се иска защита:

- За превода трябва да се заплати на специализирани преводачи на патенти. Средната цена е 85 EUR за преведена страница за патент от обикновено 20 страници.
- Плащат се такси за отнасящи се до превода услуги на пълномощници по патентоване, действащи например като посредници между притежателя и националните патентни ведомства за администриране и проверка на преводите, както и за гарантиране на съответствие с националното право. Тези такси варират от около 150 до 600 EUR за валидиране.
- Някои национални патентни ведомства изискват официални такси от 25 до 400 EUR за публикуване на преводи.

Обикновено разходите за валидиране на европейски патент от 20 страници, издаден в Германия, са например:

- нулеви разходи за Германия, Франция и Обединеното кралство, тъй като не се прилагат изисквания за валидиране;
- над 4 500 EUR за 6 държави-членки на ЕС;
- почти 12 000 EUR за 13 държави-членки на ЕС;

Големите разходи по валидирането и неговата сложност водят до валидирането на даден европейски патент в средно 5 държави-членки на ЕС. През последните 15 години средният брой на валидираните намаля, докато броят на договарящите страни по Европейската патентна конвенция (ЕПК) се увеличи от 17 на 37. Степента на валидиране е много висока в 3-те най-големи държави-членки на ЕС. През 2003 г. 95 % от всички патенти, издадени от ЕПВ, бяха валидирани в Германия; 80 % във Франция и 75 % в Обединеното кралство. За разлика от това по-малко от 40 % от европейските патенти са валидирани в други държави-членки.

Ниската степен на валидиране води до разпокъсана система за патентна защита в ЕС с отрицателни последици за функционирането на вътрешния пазар. Издигат се „границы“ по отношение на патентното право около отделни държави-членки, водещи до

намаляване на търговската стойност на патентованите изобретения, възпрепятстване на трансгранични дейности и неоползотворяване на благоприятни възможности за стопанска дейност. За разлика от това патентът на ЕС би предоставил защита, обхващаща целия ЕС.

Бяха осъществени известни реформи за намаляване на разходите за превод. От 1 май 2008 г. влезе в сила Лондонското споразумение за 14 договарящи страни по ЕПК, които се съгласиха изцяло или отчасти да се откажат от изискванията за превод. В 4 държави-членки на ЕС (Германия, Франция, Люксембург и Обединеното кралство) изцяло отпаднаха разходите за валидиране. В 6 други държави-членки (Дания, Латвия, Литва, Нидерландия, Швеция и Словения), трябва да се предостави превод на *претенциите*. Но 17 държави-членки не са страни по Лондонското споразумение и изискват превод на целия патент на своя официален език. Макар с Лондонското споразумение разходите да бяха намалени, различните практики за валидиране биха могли да засилят още повече избирателността, практикувана от патентоприетелите. Това има нежелателни последици за функционирането на вътрешния пазар.

- Ориентирането на патентната защита към малко на брой държави-членки поражда риск за съсредоточаване в тези държави на инвестициите в НИРД и на технологичния трансфер. Слабата патентна активност в другите държави-членки вероятно ще има последващ отрицателен ефект върху НИРД и иновациите, който ще засегне най-вече малките и средните предприятия (МСП). Това засилва структурните различия в рамките на ЕС, като влияе отрицателно върху общата конкурентоспособност.
- По отношение на прилагането на патентното право, ако в ЕС влязат стоки през държава-членка, в която даден патент не е в сила, патентоприетелят не може да разчита на Митническия кодекс на ЕС за задържане на стоки, за които се подозира, че нарушават патента. След това тези стоки могат да се движат в рамките на вътрешния пазар.

2. СУБСИДИАРНОСТ

В член 118 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда създаването на европейски права на интелектуална собственост, осигуряващи единна защита в целия ЕС, и съответни езикови разпоредби. Само Европейският съюз е оправомощен да действа за създаването на единен патент на ЕС и на режим за неговия превод.

3. ЦЕЛИ

На 3 март 2010 г. Комисията прие стратегията „Европа 2020“, определяща 3 три взаимно подсилващи се приоритета: интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Първият от тях изисква увеличаване на знанията и нарастване на иновациите като двигатели за бъдещ растеж. В тази връзка ключов елемент е подобряването на рамковите условия за предприятията за иновации, включително създаването на единен патент на ЕС и на специализиран патентен съд. Като осигурява единна защита на патентните права във вътрешния пазар, патентът на ЕС ще подобри условията за инвестиции в НИРД особено в региони, в които иновационната активност е под средното равнище. Това следва да улесни постигането на целта 3 % от БВП да се инвестира в НИРД, потвърдена с „Европа 2020“.

Консултации със заинтересовани страни и най-вече широкото допитване през 2006 г. относно бъдещата патентна политика в Европа показаха, че създаването на патента на ЕС следва да осигури добавена стойност в сравнение със сегашните национални и европейски патентни системи. Патентната защита следва да е по-достъпна за всички европейски предприятия, включително МСП. Поради това разпоредбите относно превода трябва да са:

- i) ефективни по отношение на разходите (което да осигурява конкурентоспособност с патентните системи в други основни икономики в света);
- ii) опростени (постигащи баланс между нуждите на иновативните предприятия от технологична информация и разходите);
- iii) сигурни в правно отношение (за да се избегне несигурността преводи да породят правни последици).

4. ВАРИАНТИ НА ПОЛИТИКА И АНАЛИЗ НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

4.1. Въведение

Всички анализирани варианти се основават на следните принципи:

1) Централизирано регистриране на преводите и електронно публикуване. При издаването на патента всички изисквани преводи следва да се регистрират централно в ЕПВ, което ще отговаря за електронното публикуване на патента на ЕС и за превод на претенциите. Дори само това ще доведе до значително намаляване на разходите и опростяване в сравнение със сегашното положение.

2) Автоматичен машинен превод. Програми за автоматичен машинен превод (АМП) на патентни документи ще допълват ръчните преводи, предоставяни при издаване на патента. Благодарение на това ще се подобри разпространението на технологична информация сред изследователите и ще се придаде многоезичен характер на патента на ЕС. АМП ще позволи достъп на ползвателите до патентни заявления от момента на тяхното публикуване от ЕПВ. Автоматичният машинен превод следва да е безплатен, да служи само за информация и да няма правни последици.

3) Пълен превод в случай на спор. В случай на спор относно патент на ЕС патентоприетелят предоставя за своя сметка по искане на предполагаем нарушител пълен превод на официален език на държавата-членка, в която или е извършено предполагаемото нарушение или е местожителството на предполагаемия нарушител. Делът на патентите, по които възникват спорове, се оценява на по-малко от 1 % от всички патенти.

4) Възстановяване на разходи. Заявление за патент на ЕС може да се подаде на всякакъв език. Когато използваният език не съвпада с официален език на ЕПВ, в определен срок трябва да се предостави превод, за да бъде разгледано заявлението. За заявителите, пребиваващи или извършващи основната си стопанска дейност в държава-членка без общ официален език с ЕПВ, разходите по превода се поемат от системата.

В доклада за оценка на въздействието са разгледани следните варианти:

Базов сценарий (изходен вариант) — без предложение за разпоредби относно превода за патента на ЕС.

Вариант 1 — разглеждане на заявленията за патенти на ЕС, издаване и публикуване на съответните патенти на английски език.

Вариант 2 — разглеждане на заявленията за патенти на ЕС, издаване и публикуване на съответните патенти на един от 3-те работни езика на ЕПВ; претенциите се превеждат на другите два работни езика.

Вариант 3 — разглеждане на заявленията за патенти на ЕС, издаване и публикуване на съответните патенти на един от 3-те работни езика на ЕПВ; претенциите се превеждат на 4-те други най-разпространени официални езици на ЕС.

Вариант 4 — разглеждане на заявленията за патенти на ЕС, издаване и публикуване на съответните патенти на един от 3-те работни езика на ЕПВ; претенциите се превеждат на всички официални езици на ЕС.

Анализът на вариантите на политика се съсредоточава върху основното икономическо въздействие на разпоредбите относно превода за патента на ЕС. Това обхваща ползвателите на патентната система (като цяло и особено МСП), новаторите като цяло, ползвателите на патентна информация и професионалните услуги, свързани с превода.

4.2. Базов сценарий

Ако Комисията не предложи регламент относно разпоредби за превод за патента на ЕС, той никога няма да стане реалност. Това би противоречало на заключенията на Съвета от 4 декември 2009 г. и на стратегията „Европа 2020“. При този вариант не би се решил проблемът с големите разходи, дължащи се на изискванията на сегашната европейска патентна система относно превода и валидирането. Също така той би запазил разпокъсаността на системата, възпрепятстваща функционирането на вътрешния пазар.

Възможно е намаляване на разходите за превод вследствие на присъединяването на повече държави-членки към Лондонското споразумение. Но дори ако всички държави-членки се присъединят към Лондонското споразумение, биха се запазили скъпо струващи езикови разпоредби за европейския патент, понеже все още съгласно националното право ще се изисква превод на патентните претенции.

4.3. Вариант 1

При този вариант би се използвал английски като език на производството за издаване на патент на ЕС и не биха се изисквали допълнителни преводи. Това би оказало положително въздействие върху значителна част от ползвателите на патентната система в Европа. Би отпаднало задължението за подателите на заявление на английски език за европейски патент да превеждат претенциите на френски и немски към момента на издаване на патента. Вариант 1 би имал обаче отрицателно въздействие за многобройните ползватели, подаващи понастоящем на френски или немски език заявления за европейски патент. Около 48 % от всички заявления, произхождащи от Европа, се подават в ЕПВ на френски или немски език.

При вариант 1 би се променил съществуващият 3-езичен режим на ЕПВ за заявленията за европейски патент. Всички писмени и устни комуникации в производството в ЕПВ

по издаване и по възражение биха били на английски език. На дружествата, заявяващи понастоящем на френски или немски език европейски патенти, биха се наложили значителни изменения в изготвянето на заявленията за патент на ЕС. Чрез премахването на гъвкавостта на сегашната система, ползвана от множество предприятия в ЕС, вариант 1 би оказал неблагоприятно въздействие върху конкурентоспособността в световен мащаб на европейската промишленост — особено за МСП. Поради това патентът на ЕС може да не донесе очакваните ползи, тъй като е възможно слабото му използване от европейските дружества, които понастоящем не комуникират на английски език с ЕПВ.

Би се оказало отрицателно въздействие върху други засегнати групи, включително ползватели на патентна информация и доставчици на професионални услуги, свързани с превода. Единствено преводачите с майчин език английски биха имали полза, тъй като всички заявления и документи по производството за патенти на ЕС биха били на английски.

4.4. Вариант 2

Този вариант съответства на сегашния режим по ЕПК, при който производството е на един от 3-те работни езика. При издаването на патент на ЕС патентоприжателят би представлял на ЕПВ превод на претенциите на другите два работни езика. Преводите на претенциите не биха имали правни последици.

Това би оказало положително въздействие върху ползвателите на патентната система. Биха се премахнали всички изисквания относно превода и валидирането след издаването на патента, което би довело до значително намаляване на разходите и опростяване. Разходите за превод биха били около 680 EUR за патент. Това отговаря на минималните разходи за превод на претенциите, подаван при издаването на европейски патент. За разлика от вариант 1, вариант 2 не би се отразил върху езиковия режим на ЕПК.

Този вариант би донесъл ползи за повечето групи, включително всички ползватели на патентната система, както и МСП, новаторите като цяло и ползвателите на патентна информация. Единствено за доставчиците на свързани с превода професионални услуги би имало неблагоприятно въздействие от премахването на изискванията за превод след издаването на патента.

4.5. Вариант 3

В частта си преди издаването на патент на ЕС този вариант се придържа към сегашния режим за заявления за европейски патент. При издаването претенциите биха били преведени на 4-те други най-разпространени официални езици на ЕС (т.е. другите 2 работни езика на ЕПВ и 2-та други най-разпространени езика в ЕС, а именно италиански и испански).

Вариант 3 би оказал положително въздействие върху ползвателите на патентната система в Европа, като доведе до значително опростяване и намаляване на разходите. Преките разходи за превод биха били около 1 360 EUR за патент.

Вариант 3 води до по-големи разходи за патент за заявителите, но остава достъпен по цена за ползвателите на патентната система и за новаторите като цяло. Ползвателите на

патентна информация биха се облагодетелствали от наличието на претенциите на най-разпространените езици в ЕС. Би имало неблагоприятно въздействие за доставчиците на професионални услуги, но в по-малка степен отколкото при вариант 2.

4.6. Вариант 4

Вариант 4 съответства на общия политически подход от 3 март 2003 г. Разглеждането на заявленията за патенти на ЕС, издаването и публикуването на съответните патенти биха се извършвали на един от 3-те работни езика на ЕПВ. При издаването патентоприетелят би представял превод на претенциите на всички изисквани официални езици на ЕС.

При този вариант би се създавал патент на ЕС с големи разходи за превод, противодействащи на ползите от единен патент на ЕС. Изискваният понастоящем от държавите-членки превод на претенциите на другите 20 езика би струвал около 6 800 EUR за патент.

Заинтересованите страни категорично отхвърлиха общия политически подход поради незадоволителните разпоредби относно превода. Ползвателите на патенти и особено МСП ясно заявиха, че този вариант за патента на ЕС би струвал твърде скъпо. На тях би им се наложило да представят и администрират многобройни преводи в рамките на ограничен период от време. Освен това би се наложило вземането на решения, засягащи единния характер на патента на ЕС — например когато не е представен превод на един език.

Независимо от тези неудобства, патентната информация би била по-достъпна на множество европейски езици, ако преводите много бързо са на разположение. Доставчиците на професионални услуги също биха били облагодетелствани, ако се използва този скъпо струващ вариант за патент на ЕС. Възможно е за някои езици броят на специализираните преводачи на патенти да не е достатъчен.

5. СРАВНЕНИЕ НА ВАРИАНТИТЕ

Макар вариант 1 да изглежда опростено и разходоефективно решение, той би довел до значителна промяна на сегашната система на ЕПВ, осигуряваща известна гъвкавост по отношение на езиците на производството. Промяна към използването само на английски език би могла да доведе до нежеланието на повечето потенциални европейски заявители (ползващи френски или немски) да заявят патент на ЕС.

Поради това вариант 2 би бил по-подходящ, тъй като при него се запазва имащият успех езиков режим на ЕПВ в частта преди издаването на патента. Този вариант е също така разходоефективен, опростен и сигурен в правно отношение.

Системата с използване на 5 езика при вариант 3 би била също толкова опростена и сигурна в правно отношение както при вариант 2, но поради по-големите преки разходи за превод тя би била много по-малко ефективна по отношение на разходите.

Заложеното при вариант 4 изискване за превод на претенциите на всички официални езици на ЕС би породило значителни финансови разходи и рискове за ползвателите на системата. Тя не би била разходоефективна, опростена или сигурна в правно отношение.

6. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Със създаването на патент на ЕС се цели подобряване на условията за иновации в Европа. Иновационната активност се измерва чрез INNO-Metrics — съчетание от доклади за европейските достижения в областта на иновациите (European Innovation Scoreboard — EIS) и проучвания Eurobarometer. По линия на стратегията „Европа 2020“ също се предвижда разработване на нов показател за следене на иновационната активност.

Патентът на ЕС следва да съществува съвместно с европейската и националните патентни системи. Поради това следва да се наблюдават публикуваните от патентните ведомства данни за патентната активност, за да се гарантира, че посочените варианти отговарят на нуждите на новаторите, включително и по отношение на разпоредбите за превод.